

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	Teologie și studii socio-religioase
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/Calificarea	ASISTENȚA SOCIALĂ A BISERICII

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	INCLUZIUNEA SOCIO-RELIGIOASĂ A RRORILOR						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Wilhelm Tauwinkl						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Wilhelm Tauwinkl						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ORE
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					70
Tutorat					—
Examinări					2
Alte activități					...
3.7 Total ore studiu individual					172
3.8 Total ore din planul de învățământ (=3.4)					28
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7 = 3.10 × 25)					200
3.10 Numărul de credite					8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	—
4.2 de competențe	—

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	● frecvența fizică sau on-line obligatorie● în cazul participării on-line, menținerea camerei web deschise și a atenției îndreptate spre activitatea didactică. Închiderea camerei web sau desfășurarea de alte activități în timpul cursului duce la excluderea studentului din întâlnire● dispunerea de materialele distribuite la cursurile precedente● activarea de către studenți a adreselor e-mail instituționale

	(de forma prenume.nume@s.unibuc.ro), pentru a putea avea acces la platforma de învățare on-line a UB • posibilitatea utilizării aplicației Google Meet pe calculatorul personal, telefon sau tabletă
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	• frecvența fizică sau on-line obligatorie • în cazul participării on-line, menținerea camerei web deschise și a atenției îndreptate spre activitatea didactică. Închiderea camerei web sau desfășurarea de alte activități în timpul cursului duce la excluderea studentului din întâlnire • activarea de către studenți a adreselor e-mail instituționale (de forma prenume.nume@s.unibuc.ro), pentru a putea avea acces la platforma de învățare on-line a UB • posibilitatea utilizării aplicației Google Meet pe calculatorul personal, telefon sau tabletă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C2. Promovează activități religioase. • C3. Efectuează misiuni religioase. • C4. Coordonează activități de caritate. • C5. Întărește comportamentul pozitiv. • C6. Oferă consiliere socială. • C7. Pledează pentru o cauză. • C8. Stabilește relații cu comunitățile locale.
Competențe transversale	• CT1. Soluționează probleme. • CS1. Sensibilizează utilizatorii serviciilor sociale. • CS2. Evaluează impactul social al acțiunilor asupra utilizatorilor de servicii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Familiarizarea studenților cu problematicile referitoare la incluziunea romilor
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea, în linii mari, a istoriei romilor, a culturii și mentalității specifice, ca realitate ce-i interpelează pe cei din jur • integrarea grijii pastorale față de romi în caracterul universal al Bisericii, ținând seama de condiția de „călător“ în această lume a oricărui om • aplicarea principiilor evanghelizării prin inculturare și înțelegerea necesității purificării și împlinirii creștine a culturii rome, în contextul interacțiunii culturale • cunoașterea drepturilor umane și cetățenești ale romilor, ținând seama de unitatea neamului omenesc, de particularitățile minorității romilor printre alte minorități și identificându-se căile de dezvoltare integrală din perspectivă creștină • familiarizarea cu aspectele specifice ale pastorației și asistenței sociale a comunităților de romi: abordări, comunicare, provocări, dialog interconfesional • cunoașterea structurilor laice și ecleziastice competente în domeniu și a modului de colaborare cu acestea în vederea soluționării unor probleme

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere		1 prelegere
Marginalizarea romilor ca efect al ignoranței		2 prelegeri
Interesul Bisericii față de chestiunea romilor		2 prelegeri
Inculturarea Evangheliei în cultura romă	Prelegere interactivă	2 prelegeri
Promovarea umană a romilor prin evanghelizare		2 prelegeri
Aspecte specifice ale activității pastorale în favoarea romilor		2 prelegeri
Organizarea activității pastorale în comunități de romi		2 prelegeri
Recapitulare și concluzii		1 prelegere

BIBLIOGRAFIE

Lucrări disponibile on-line:

Materialele puse la dispoziție pe platforma de învățare on-line (Google Classroom).

Consiliul Pontifical pentru Pastorația Migranților și Itineranților, *Orientări pentru o pastorație a Țiganilor*, Cetatea Vaticanului 2005 (lucrare disponibilă pe platformă).

* * *, [Copiii romi și accesul lor la servicii. Evaluarea Participativă a Bariereilor, Studiu sociologic calitativ](#), Unicef Moldova, Chișinău 2015.

* * *, [Economia socială și comunitățile de romi: provocări și oportunități](#), București 2012.

* * *, [Evoluția educației romilor în România](#), Roma Education Fund, Budapesta 2007.

* * *, [Ghid de lucru cu familiile rome pentru succesul școlar al copiilor lor. Propunere de metodologie transnațională pentru profesioniști](#), Fundación Secretariado Gitano, Madrid 2013.

* * *, [Incluziunea Romilor prin Educație](#). Document de poziție/strategie privind exprimarea obiectivului UE: Educația Romilor 2018-2028, prezentat în cadrul întâlnirii internaționale pentru proiectul „Ambasadori Romi”, organizată la Brașov, România în iulie 2018.

* * *, [Incluziunea socială a romilor](#), Eurodiaconia, Bruxelles 2014.

Burtea, Vasile, „Neamurile de romi și modul lor de viață”, *Sociologie românească*, v. 5 (1994) No. 2-3, p. 257-273.

Ionescu Maria, [Practici pozitive în comunitățile de rromi](#), Editura ECA, București 2003.

Ionescu Maria – Cace, Sorin, „[Diversitatea politicilor publice pentru romi, a actorilor sociali și complementaritatea acestora](#)”, Expert, București 2006.

—, [Politici de ocupare pentru romi](#), Expert, București 2006.

Ionescu Maria, Cace Sorin, Ioan-Franc Valeriu, [Politici publice pentru romi](#), Expert, București 2006.

Kiss Tamás – Fosztó László – Fleck Gábor (ed.), [Incluziune și exclusiune: studii de caz asupra comunităților de romi din România](#), Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale / Kriterion, Cluj-Napoca 2009.

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. Departamentul Accesul la Educație, [Parteneriatul strategic M.E.C.T. - UNICEF în educația copiilor rromi](#). Realizări și perspective, Vanemonde, București 2003.

Niculescu, Ana, „[Istoria și tradiția romilor](#)”, *Journal of Romanian Literary Studies* 6/2015, 821-824.

Popescu Raluca, [Grupurile vulnerabile și economia socială: romi și femei în dificultate. Manual de intervenție](#), Expert, București 2011.

Sarău, Gheorghe, [Bibliografie selectivă privind rromii \(1990-2009\)](#), Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca 2010.

—, [Ghidul mediatorului școlar pentru comunități cu rromi](#), Vanemonde, București 2011.

Toma Stefănia – Fosztó László, [Spectrum: cercetări sociale despre romi](#), Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale / Kriterion, Cluj -Napoca 2011.

Vincze, Enikő, „[Nomadism, liberă circulație și ‘cultura muncii’. Despre cultura muncii la romi](#)”, *Observator cultural*, An 11 (Nr. 289) /14-20 oct. 2010. p. 6.

—, Harbula Hajnalka, [Strategii identitare și educație școlară: raport de cercetare despre accesul copiilor romi la școală](#) (EDUMIGROM / România) EFES, Cluj-Napoca 2011.

Voicu, Mălina, [Nevoi și resurse în comunitățile de romi](#), Fundația Soros România, București 2007.

Zamfir, Cătălin – Zamfir, Elena (coord.), [Țiganii între ignorare și îngrijorare](#), Editura Alternative, București 1993.

Zamfir Elena – Burtea Vasile (coord.), [Prezent și perspective în cultura romă în viziunea intelectualilor, liderilor și oamenilor de succes romi](#), București 2012.

Lucrări publicate pe hârtie (facultativ):

* * *, [Ieșirea din cercul vicios. Cunoștințe acumulate din experiența includerii sociale, prin participare, a comunităților de rromi](#), Editura ECA, București 2003.

Anghel, Ionuț – Mihai, Cristi (coord.), [Ghidul centrelor de informare, documentare și consiliere pentru tinerii rromi](#), Kham, București 2003.

Beuran, Rareș, [Mass media și comunitățile de rromi](#) (teză de doctorat), Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca 2012.

Bidilică-Vasilache, Georgeta, [De vorbă cu rromii ploieșteni despre rromi și nerromi, neamurile rrome, mentalități, tradiții și orgolii](#), Cultart, Ploiești 2006.

Bobu, Nicolae, [Carte despre rromi. Cutumă justițiară — judecata de pace a rromilor](#), ed. a II-a, Gorjeanul, Târgu Jiu 2011.

Buzulică Brîndușa, [Diversitate etnică. Pași strategici pentru îmbunătățirea accesului la educație al copiilor romi](#) (CD-ROM), Oradea 2010.

Cace, Sorin (coord.), [Copiii rromi care muncesc și familiile lor. Caracteristici socio-culturale și condiții de viață](#), RO Media, București 2002.

Căldăraru, Marius, „Practici și obiceiuri la rromi din perioada copilăriei. Botezul și tăiatul moțului”, *Oltul cultural*, An 10, Nr. 4, dec. 2007, p. 13-17.

Dana, Costin Stelian, [Copiii romi între supraviețuire și succes](#), Expert, București 2009.

- Dincă Mariana – Larionescu Maria, *Analiza impactului măsurilor afirmative pentru tinerii romi din învățământul superior românesc* (teză de doctorat), Universitatea din București. Facultatea de Sociologie și Asistența Socială 2011.
- Duminică Gelu – Ivăsiuc Ana, *O școală pentru toți? Accesul copiilor romi la o educație de calitate*, Vanemonde, București 2010.
- Grigore, Delia, *Rromanipen-ul (rromani dharm) și mistica familiei. Familia tradițională în comunitățile de rromi din arealul românesc*, Organizația „Salvați Copiii”, București 2001.
- Ilie, Cornel, *Asistența socială și religioasă ca mijloc de misiune în cadrul comunităților de rromi* (teză de doctorat), Universitatea „Ovidius” din Constanța 2011.
- Iosifescu, Șerban, *Dezvoltare[a] instituțională școlară în comunități cu rromi*, 3 vol., Humanitas Educațional, București 2003.
- Kovacs, Corina, *Legătura dintre sărăcie și neparticiparea școlară în rândul copiilor rromi* [CD-ROM], Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila 2013.
- Marcu Carmen – Mark Letiția, *Egalitate prin diferență: ghiduri informative*, Editura Fundației Desire, Cluj-Napoca 2009.
- Măciucă, Aneta, *Excluziunea socială a populației de rromi din România*, Arena Cărții, Botoșani 2012.
- Moise, Ion, *Renașterea asului de treflă. Studiul comunității etnice de rromi din județul Bistrița-Năsăud*, Charmides, Bistrița 2008.
- Nicodinescu, Elena, *Incluziunea copiilor rromi în învățământul preșcolar românesc*, Hoffman, Caracal 2011.
- Pînzaru Ana Maria, *Politici și strategii de integrare a copiilor de romi în instituții educative: specificitate și posibile intervenții*, Pim, Iași 2008.
- Prisăcariu Mona – Răspopei Adrian, *De la soluții locale la politici publice: comunitățile de romi*, Fundația Soros România, București 2007.
- Rus Anca Crina – Pirău Maria-Tereza, *Accesul la educație al copiilor romi: aplicație la școala Chelișna Maramureș*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila 2010.
- Surdu, Mihai, *Măsuri de protecție socială pentru populația de romi*, Echosoc, București 2001.
- Zidărescu, Mircea, *Sărăcia în comunitățile de romi*, Lumen, Iași 2007.
- Zugravu, Rodica, *Agresivitatea elevilor rromi*, Rovimed Publishers, Bacău 2011.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Introducere în tematica seminarului; distribuirea temelor		
Suferința, discriminarea și persecuția populației de rromi		
Migrația rromilor est-europeni spre țările dezvoltate din vest		
Particularități ale concepției despre viață a rromilor	Dezbateri pe baza prezentărilor orale a unor studii de caz de către studenți, care să se încadreze în tematicile largi menționate în coloana din stânga și să le particularizeze la situații reale, cunoscute direct sau din presă	
Probleme ale căsătoriilor mixte dintre rromi și gaze		
Dependența de Providență a itineranților		
Responsabilitatea față de educația copiilor rromi		
Purificarea creștină a culturii rrome: familia și munca		
Promovarea drepturilor umane și cetățenești ale rromilor		
Comunicarea cu rromii în activitatea pastorală		
De la superstiții la credința creștină		
Colocviu final de evaluare		

Bibliografie: v. mai sus, bibliografia pentru curs.

Pentru subiectele dezbătute în presă, a se consulta presa tipărită și cea on-line.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemică, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei, metoda de predare și competențele acumulate sunt în acord cu directivele ecleziastice în domeniu, în special cu cele ale Conciliului Vatican II și ale Consiliului Pontifical pentru Pastorală Migranților și a Itineranților, respectiv, după anul 2016, ale Dicasterului pentru Promovarea Dezvoltării Umane Integrale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	cunoașterea ansamblului de tematici ale cursului stabilirea de conexiuni între diferitele teme specifice utilizarea corectă a terminologiei de specialitate corelarea cunoștințelor dobândite cu cele din domenii înrudite	Examen scris: test grilă (întrebări cu variante multiple de răspuns)	40 %
	participarea activă în cadrul cursului	Verificare pe parcurs	10 %
10.5 Seminar/ laborator	modul de identificare a cazurilor ce au nevoie de rezolvare specifică prin legislație, intervenție de asistență socială, consiliere socială sau spirituală modul de găsire a soluției în astfel de cazuri rigoarea redactării studiului de caz în situația de mai sus capacitatea de expunere orală a studiului de caz și de a răspunde la întrebări	Prezentare orală în timpul semestrului	40 %
	participarea activă pe parcursul seminarului	Verificare pe parcurs	10 %

10.6 Standard minim de performanță

Curs: însușirea conceptelor-cheie, esențiale, legate de incluziunea socio-religioasă a rromilor: marginalizare, discriminare, persecuție, nomadism, migrație, inculturare, promovare umană, evanghelizare, purificarea culturii, drepturile omului; cunoașterea cadrului teoretic al incluziunii socio-religioase a rromilor, așa cum reiese din documentul *Orientări...*: principii de acțiune socială, perspective asupra interacțiunii culturale, legământul cu Dumnezeu și caracterul itinerant al oamenilor pe pământ, unitatea neamului omenesc, caracterul universal al Bisericii, principiile evanghelizării orientate spre inculturare; familiaritatea cu literatura de specialitate.

Seminar: aplicarea conceptelor și a cadrului teoretic la situații reale legate de incluziunea rromilor, în cadrul studiilor de caz; identificarea piedicilor incluziunii, evaluarea acestora și căutarea unor soluții sau strategii care să promoveze echitatea socială; gândirea critică asupra problemelor sociale ale rromilor; înțelegerea diversității și a impactului acestuia asupra societății și indivizilor; claritatea și coerența ideilor prezentate.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

1 septembrie 2024

Data aprobării în Departament:
27 septembrie 2024
Semnătura directorului de departament,
Pr. lect. dr. Tarciziu-Hristofor Șerban